

คารณิ ใจเย็น 2551: การวิเคราะห์บทสนทนาของตัวละครในวรรณคดีเรื่อง “สามก๊ก”
ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
(ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก:
รองศาสตราจารย์สิริวรรณ นันทจันทุล, ค.ม. 369 หน้า

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทสนทนาของตัวละครในเรื่อง “สามก๊ก” ฉบับเจ้าพระยา
พระคลัง (หน) ตามแนววจนปฏิบัติศาสตร์ จำนวนบทสนทนาที่วิเคราะห์ทั้งหมด 167 บทสนทนา
เป็นบทสนทนาของก๊วยแก จำนวน 18 บทสนทนา บทสนทนาของจิวยี่ จำนวน 28 บทสนทนา บทสนทนาของ
ขงเบ้ง จำนวน 121 บทสนทนา ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์จากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
โดยนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์

ผลการศึกษาบทสนทนาของตัวละครในเรื่อง “สามก๊ก” ฉบับเจ้าพระยาพระคลัง (หน) ตามแนว
วจนปฏิบัติศาสตร์ พบว่า ตัวละครมีการใช้หลักความร่วมมือในการสนทนาตามทฤษฎีของ ไกรซ์ คือ
หลักการสนทนาได้แก่ หลักคุณภาพ หลักปริมาณ หลักตรงประเด็น และหลักวิธีพูด และความหมายบ่งชี้เป็นนัย
ได้แก่ การละเมิดหลักการสนทนาแบบมีนัย และการละเมิดหลัก

ก๊วยแก ใช้หลักตรงประเด็น มากที่สุด รองลงมา คือ หลักวิธีพูด หลักปริมาณ และหลักคุณภาพ
ตามลำดับ ไม่พบข้อมูลในการใช้หลักความหมายบ่งชี้เป็นนัย ผลการสนทนาของก๊วยแกสัมฤทธิ์ผลทุกครั้ง
จิวยี่ ใช้หลักปริมาณมากที่สุด รองลงมา คือ หลักวิธีพูด หลักตรงประเด็น และการละเมิดหลัก ตามลำดับ
ส่วนหลักคุณภาพ และหลักปริมาณ ใช้ความถี่เป็นจำนวนเท่ากัน การสนทนาของก๊วยแกสัมฤทธิ์ผล 27 ครั้ง
ไม่สัมฤทธิ์ผล 1 ครั้ง ขงเบ้ง ใช้หลักปริมาณมากที่สุด รองลงมา คือ หลักวิธีพูด หลักตรงประเด็น หลักคุณภาพ
การละเมิดหลัก และการละเมิดหลักแบบมีนัย ตามลำดับ ผลการสนทนาของขงเบ้งสัมฤทธิ์ผล 111 ครั้ง
ไม่สัมฤทธิ์ผล 10 ครั้ง

นอกจากนี้ พบว่า ในแต่ละบทสนทนาตัวละครทั้งสามตัว อาจมีการใช้หลักความร่วมมือในการสนทนา
มากกว่า 2 หลักขึ้นไป ซึ่งจัดรูปแบบวิธีการใช้หลักความร่วมมือในการสนทนาได้ 5 รูปแบบ ดังนี้ คือ รูปแบบ
ที่ 1 ใช้หลักการสนทนา 1 กลวิธี รูปแบบที่ 2 ใช้หลักการสนทนา 2 กลวิธี รูปแบบที่ 3 ใช้หลักการสนทนา
3 กลวิธี รูปแบบที่ 4 ใช้หลักการสนทนา 4 กลวิธี รูปแบบที่ 5 ใช้หลักการสนทนา 5 กลวิธี

Daranee Jaiyen 2008: Analysis of Character Dialogue in Sam Gok Literature by Chaoprayapraklang (Hon) Pragmatics Approach. Master of Arts (Thai), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Associate Professor Siriwan Nantachantoon, M.Ed. 369 pages.

This study aims to analyse the dialogues of key characters in Sam Kok Literature by Chaoprayapraklang, (Hon) Pragmatics Approach. In total, 167 dialogues are studied. This comprises of 18 dialogues made by 'GuiGae', 28 dialogues made by 'Jew Yee' and 121 dialogues made by 'Khong Beng'. The study is based on literature reviews and findings of relevant former studies.

The study reveals that the dialogues made by these characters reflect the four conversational maxims that arise from the pragmatics of natural language, as proposed by the philosopher, Paul Grice. These maxims are: the Maxim of Quality; the Maxim of Quantity; the Maxim of Relation; and the Maxim of Manner. The dialogues also reflect Grice's theory in conversational implications. Some dialogues may appear to follow the four Gricean's maxims although in fact they may have totally different implications by violating a maxim or flouting a maxim.

Gui Gae's conversations mainly reflect the Maxim of Relation. This is followed by the Maxim of Manner, the Maxim of Quantity and the Maxim of Quality respectively. From the selected dialogues, no implications were found in Gui Gae's conversations. All of his conversations were proven successful.

Jew Yee's conversations mostly reflect the Maxim of Quantity and the Maxim of Quality, followed by the Maxim of Manner, the Maxim of Relation and conversational implications. Out of the selected 28 conversations, only one failed.

Khong Beng's conversations mainly reflect the Maxim of Quantity, followed by the Maxim of Manner, the Maxim of Relation, the Maxim of Quality, violating a maxim and flouting a maxim respectively. Out of the 121 conversations studied, ten conversations failed.

The study also shows five basic patterns of how maxims were used in each characters' conversations, which include one maxim, two maxims, three maxims, four maxims and four maxims together with an implication.

Student's signature

Thesis Advisor's signature